

**Саволномаи имтихоноти давлатии хатмкунандагони
шубъаи рӯзона дар соли таҳсили 2023-2024
Ихтисоси 1-23 01 01 – муносибатҳои байналмилалӣ
аз фанни таърихи муносибатҳои байналхалқӣ ва муаммоҳои
байналхалқиву минтақавӣ**

1. Зухури муносибатҳои байналхалқӣ дар дунёи қадим.
2. Нақши Роҳи бузурги абрешим дар инкишофи муносибатҳои байналхалқӣ.
3. Мақоми давлати Ҳахоманишиҳо дар раванди муносибатҳои байналхалқӣ.
4. Сиёсати Искандари Мақдунӣ дар Шарқ.
5. Муносибатҳои байналхалқӣ дар асрҳои миёна ва хусусиятҳои хоси онҳо дар Шарқ ва Аврупо.
6. Мақоми Хилофати араб дар сиёсати ҷаҳони асримиёнагӣ.
7. Лашкаркашиҳои салибӣ (1096-1270 гг.) дар таърихи муносибатҳои байналхалқӣ.
8. Футуҳоти Чингизхон дар таърихи муносибатҳои байналхалқӣ.
9. Кашфиёти бузурги ҷуғрофӣ ва таъсири онҳо ба муносибатҳои байналхалқӣ (асрҳои XV-XVII).
10. Проблемаҳои асосии муносибатҳои байналхалқӣ дар асрҳои XVI - нимаи аввали XVII.
11. Ҷанги сисола ва шартномаи сулҳи Вестфал (1618-1648).
12. Ташаккули низоми Вестфалии муносибатҳои байналхалқӣ дар нимаи дуюми асри XVII – ибтидои XVIII.
13. Ҷанги шимолии солҳои 1700-1721 ва натиҷаи он. Шартномаи сулҳи Ништадт.
14. Ҷанги ҳафтсола (1756-1763) ва оқибатҳои он ба рафти инкишофи муносибатҳои байналхалқӣ.
15. Ҷанги мустамликаҳо дар Америкаи Шимолӣ барои истиқлолият (1775-1783) ва таъсири он ба муносибатҳои байналхалқӣ.
16. Муносибатҳои байналхалқӣ дар давраи ҷангҳои наполеонӣ (1805-1814).
17. Конгресси Вена (соли 1815) ва ташаккули низоми нави муносибатҳои байналхалқӣ.
18. Ҷанги Қрим (1853-1856) ва шартномаи сулҳи Париж, таъсири онҳо ба муносибатҳои байналхалқӣ дар Европа.
19. Ҷанги шаҳрвандӣ дар Америкаи Шимолӣ (1861-1865) ва мавқеи кишварҳои аврупоӣ нисбати он.
20. Ҷанги франко-пруссии солҳои 1870-1871 ва таъсири он ба муносибатҳои байналхалқӣ дар Европа.
21. Муносибатҳои байналхалқӣ дар охири асри XIX – ибтидои XX.
22. Муносибатҳои байналхалқӣ дар арафаи ҷанги якуми ҷаҳонӣ. Ҷангҳои Балканӣ (1912-1913).
23. Муносибатҳои байналхалқӣ дар солҳои ҷанги якуми ҷаҳонӣ (1914-1918).

24. Инқилоби февралӣ ва октябри соли 1917 дар Россия ва таъсири онҳо ба муносибатҳои байналхалқӣ.
25. Шартномаи сулҳи Брест 3 март соли 1918 ва оқибатҳои он.
26. Конфронси сулҳи Париж ва натиҷаҳои он (1919-1920).
27. Таъсиси Лигаи миллатҳо ва мақоми он дар равобити байналхалқӣ (1919-1946).
28. Таъсиси низоми муносибатҳои байналхалқии Версалу Вашингтон (1919-1922).
29. Нақши конфронси Генуя ва шартномаи Рапалло соли 1922 дар муносибатҳои байналхалқӣ.
30. Бӯҳрони иқтисодии ҷаҳонӣ (1929-1933) ва оқибатҳои он барои муносибатҳои байналхалқӣ.
31. Муносибатҳои байналхалқӣ дар давраи таҷовузи ошкорои давлатҳои абаркудрати фашистӣ (миёнаи солҳои 30-юми асри XX).
32. Таъсиси блоки давлатҳои таҷовузгар. Меҳвари Берлин-Рим-Токио.
33. Созишномаи Мюнхен дар соли 1938 ва оқибатҳои он.
34. Паймони шӯравӣ-олмонӣ дар соли 1939.
35. Ҷанги шӯравӣ-финнии солҳои 1939-1940.
36. Таъсиси эътилофи зиддигитлерӣ ва қабули хартиаи Атлантика (1941).
37. Конфронси байналхалқии Техрон (1943) ва натиҷаи он.
38. Конфронси Крим (Ялта)-и сарони давлатҳои абаркудрат (1945 г.) ва натиҷаи он.
39. Тағлимшавии Японияи милитаристӣ дар ҷанги дуҷуми ҷаҳонӣ.
40. Конфронси сарварони давлатҳои абаркудрат дар Потсдам (1945) ва натиҷаи он.
41. Таъсиси Созмони милали муттаҳид (ООН).
42. Оғози "Ҷанги сард" ва ташакулли ду блоки ҳарбӣ-сиёсӣ.
43. "Доктринаи Трумэн" дар таърихи муносибатҳои байналхалқӣ.
44. "Нақшаи Маршалл" дар таърихи муносибатҳои байналхалқӣ.
45. Таъсиси Созмони паймони Атлантикаи Шимолӣ (НАТО).
46. Таъсиси Шурои ёрии ҳамдигарии иқтисодӣ (СЭВ) ва созмони Шартномаи Варшава.
47. Барҳам хӯрдани системаи мустамликадорӣ баъди ба охир расидани ҷанги дуҷуми ҷаҳон.
48. Давлатҳои рӯ ба таракӣ (кишварҳои ҷаҳони сеюм) дар низоми муносибатҳои байналхалқӣ. Ҳаракати ҳамроҳнашавӣ.
49. Таъсиси давлати Исроил (1948) ва низоъ дар Ховари Миёна.
50. Ҷанги Кореяи солҳои 1950-1953 ва оқибатҳои он.
51. Ҷанги Ҳиндухитой 1946-1954 ва оқибатҳои он.
52. Бӯҳрони Кариб дар соли 1962 ва ба вучуд омадани ҳавфи ҷанги ядрӣ.
53. Таҷовузи Исроил дар соли 1967 ба муқобили мамлакатҳо.
54. Таҷовузи ШМА ба Вьетнам (1964-1973) ва оқибатҳои он.

55. Муносибатҳои байналхалқӣ дар солҳои 60-уми асри XX.
56. Проблемаҳои яроқпартоӣ ва манъи яроқи ядрои дар солҳои 60-70-уми асри XX.
57. Муносибатҳои байналхалқӣ дар солҳои 70-уми асри XX.
58. Муносибатҳои байналхалқӣ дар солҳои 80-уми асри XX.
59. Тамоюлҳои асосии муносибатҳои Иттифоқи Советию Америка дар солҳои 80-уми асри XX.
60. Проблемаҳои муносибатҳои байналхалқӣ дар солҳои 80-ум ва ибтидои солҳои 90-уми асри XX.
61. Ба охир расидани «Чанги сард» ва ташаккули низоми нави муносибатҳои байналхалқӣ (1987-1991).
62. Оқибатҳои байналхалқии барҳам хӯрдани СССР ва созмони Шартномаи Варшава.
63. ИДМ дар низоми муносибатҳои байналхалқӣ (1991-2023).
64. Кишварҳои пасишуравии Осиёи Марказӣ дар низоми муносибатҳои байналмилалӣ (1991-2023).
65. Барҳамхурии Югославия ва бухрони Балкан дар солҳои 90-уми асри XX.
66. Чанги Ироқ дар солҳои 2003-2011 ва оқибатҳои он.
67. Ҳамкории Ҷумҳурии Тоҷикистон бо созмонҳои байналхалқии минтақавӣ.
68. Самтҳои асосии сиёсати хориҷии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар Паёми Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон Эмомалӣ Раҳмон ба Маҷлиси Олӣ аз 28 декабри соли 2023.
69. Ҳамкории Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Созмони амният ва ҳамкорӣ дар Аврупо (ОБСЕ).
70. Ҳамкории иқтисодии Ҷумҳурии Тоҷикистон бо Созмони ҳамкории исломӣ (СҲИ).
71. Иҷтисоии 16-уми Шӯрои Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва ташаккули муносибатҳои байналхалқӣ.
72. Нақши СММ дар барқарор намудани сулҳи байни тоҷикон.
73. Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Созмони Аҳдномаи Амнияти Дастаҷамъӣ (ОДКБ).
74. Концепсияи сиёсати хориҷии Ҷумҳурии Тоҷикистон дар низоми муносибатҳои байналхалқӣ.
75. Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Ташкилоти Умумичаҳонии Савдо (ВТО).
76. Иттиҳоди Аврупо ҳамчун намунаи ҳамгироии байналхалқӣ.
77. Стратегияи ҳамкории Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Ҷумҳурии Ёзбекистон дар замони муосир.
78. БРИКС ҳамчун ташкилоти ҳамгироии муштаракӣ давлатҳо.
79. Таъсиси Созмони Ҳамкории Шанхай (ШОС) ва нақши он дар муносибатҳои байналхалқии муосир.
80. Ҳаракати “Толибон” ҳамчун таҳдиди ҷиддӣ ба беҳатарии минтақавӣ.
81. Баҳри Арал ҳамчун муаммои минтақавӣ ва байналхалқии экологӣ.

82. Терроризми байналмилалӣ ҳамчун муаммои глобалии ҷаҳонӣ.
83. Эмомалӣ Раҳмон – асосгузори мактаби нави равобити байналмилалӣ ва сиёсати хориҷии Ҷумҳурии Тоҷикистон.
84. Саҳми Пешвои миллат Эмомалӣ Раҳмон дар ҳалли масъалаҳои глобалии замони муосир вобаста ба об ва тағбирёбии иқлим.
85. Таъсири ҳодисаҳои Ироқ ва Югославия ба муносибатҳои байналмилалӣ дар солҳои 90-уми асри XX.
86. Сиёсати «Дарҳои боз» дар таърихи муносибатҳои байналмилалӣ дар асри XX ва ибтидои асри XXI.
87. Моҳияти “14 нуктаи Вудро Вилсон”-ро ифшо кунед.
88. Дар кадом барнома принсипи зерин пешбинӣ карда шуда буд: «ташкили «иттифоқи умумии миллатҳо (Лигаи миллатҳо)» бо мақсади таъмини кафолатҳои ҳамдигарии истиклолияти сиёсӣ ва бутунии территория чӣ ба давлатҳои хурд ва чӣ калон».
89. Муайян кунед, ки айни замон дар қаламрави кадом давлатҳо маҳалҳои аҳолинишин воқеъ гардидаанд, ки номашон бо пайдо шудани истилоҳоти дипломатии зерин алоқаманд аст: 1) Конвенсияи Будапешт; 2) Ҷумҳурии Веймар; 3) Протоколи Киото.
90. Муайян кунед, ки ҳоло дар ҳудуди кадом давлатҳо пунктҳои аҳолинишин воқеъ гардидаанд, ки номашон бо пайдо шудани истилоҳоти дипломатии зерин алоқаманд аст: 1) Конференсияи Генуя; 2) Мурофияи Нюрнберг; 3) Шартномаи сулҳи Брест-Литовск.
91. Сухан дар бораи кадом ташкилоти байналмилалӣ меравад? Иқтибосеро аз Созишномаи таъсиси созмони байналмилалиро хонед: “Созмон як форуми музокироти аъзои он дар бораи равобити тичоратии бисёрҷонибаи онҳост... Созмон механизми баррасии сиёсати тичоратиро идора мекунад”.
92. Дар асоси маълумоти таърихи муносибатҳои байналмилалӣ муайян кунед, ки сухан дар бораи кадом ҳодиса меравад: Компьен, 11 ноябри соли 1918.
93. “Густариши НАТО ба Шарқ” чӣ маъно дорад?
94. Вазъияти байналмилалиро дар давраи “Бухрони бузург” шарҳ диҳед?
95. Дар бораи «Паймони Молотов-Риббентроп» чӣ медонед?
96. Мурофияи Нюрнберг (1945-1946) дар таърихи муносибатҳои байналмилалӣ чӣ маъно дорад?
97. Амалиёти «Тӯфон дар биёбон» чӣ маъно дорад?
98. “Пардаи оҳанин” чӣ маъно дорад?
99. Моҳияти муноқишаи Ҳинду Покистон аз чӣ иборат аст?
100. «Бухрони Украина» ва таъсири он ба низоми муносибатҳои байналхалқии муосир.